

**ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO EVIRAN
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
2015–2018**

Helsinki
Lokakuu 2013

SISÄLLYSLUETTELO

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO EVIRAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2015–2018.....	4
1. Vuosien 2015–2018 strategiset tavoitteet	4
1.1 Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit.....	4
1.2 Toiminnalliset linjaukset: keskeiset päämäärät ja toimintalinjat sekä MMM:n kannanottoa edellyttävät ehdotukset	6
2. Vuosien 2015–2018 tulostavoitteet	10
2.1 Merkittävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet	10
2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet	11
2.3 Keskeiset tuottavuus-, kehittämis- ja investointihankkeet	16
2.4 Ministeriön kannanottoa edellyttävät viraston ehdotukset	16

EI-JULKISET LIITTEET

Liite 1	Kehyslomakkeet
Liite 2	Elintarviketurvallisuusviraston tuottavuustoimenpiteet v. 2008–2017
Liite 3	Eviran htv:t maakunnittain
Liite 4	Ehdotus kehyksessä huomioitaviksi uusiksi tehtäviksi
Liite 5	Tietovarantojen avaaminen

JOHDANTO

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2018 on laadittu annettujen ohjeiden mukaisesti. Suunnitelma on valmisteltu yhdessä viraston ja yksiköiden johdon sekä henkilöstön kanssa. Johtoryhmä on käsitellyt suunnitelman kokouksessaan 28.10.2013. Toiminta- ja taloussuunnitelman yhteistoimintamenettelyn mukainen käsittely on ollut kokouksessa 30.10.2013.

Helsingissä 31. päivänä lokakuuta 2013

Pääjohtaja

Matti Aho

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO EVIRAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2015–2018

1. Vuosien 2015–2018 strategiset tavoitteet

1.1 Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit

Kansainvälisen kaupan, väestön ja ilmastonmuutosten vaikutukset

Globaali kauppa ja ilmastonmuutos tuovat esille uusia riskejä ja lisäävät vanhojen riskien toteutumisen todennäköisyyttä Eviran toimialalla. Lisääntyvän ja vapautuvan kansainvälisen kaupan myötä ne riskit, jotka ovat tärkeitä eläinten, uusien kasvilajien, elintarvikkeiden, tuotteiden ja tavaroiden tai niiden raaka-aineiden alkuperämaissa, tulevat ajankohtaisiksi myös Suomessa. Lisäksi alkuperämaita voi olla useita. Elintarvikkeiden ja niiden raaka-aineiden hankinnan kansainvälistymisen seurauksena voi syntyä laajoja, useihin maihin ulottuvia ruokamyrkytys-epidemiaita tai elintarvikkeiden kemiallista saastumista, joiden selvittäminen vaatii hyvää kansainvälistä koordinaatiokykyä ja epidemiologista osaamista. Kansainvälistyminen asettaa merkittäviä haasteita myös elintarvikkeiden liittyvän rikollisuuden ehkäisemiselle. Ilmaston lämpeneminen lisää eläintautien, kasvintuhoojien sekä eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien leviämisen riskiä. Hyönteisvälitteisten tautien sekä tuholaisien arvioidaan lisääntyvän Pohjois-Euroopassa. Muutokset maankäytössä ja luonnonvaraisten eläinten populaatioissa voivat myös edistää eläintautien ja kasvintuhoojien leviämistä.

Ikääntyneiden osuus Suomen väestöstä kasvaa. Tämä muuttaa elintarvikkeiden välitteisen tautien ilmenemisen kirjoa. Kansainvälistyminen muuttaa ruokailutottumuksia ja – tapoja ja tuo mukanaan myös uusia eläintenpitokulttuureja. Ihmisten matkustaminen lisääntyy, mikä lisää osaltaan riskiä uusien eläintautien ja kasvintuhoojien kulkeutumisesta Suomeen.

Ruoan tuotanto kuluttaa luonnonresursseja. Tulevaisuudessa maailman kasvava väestö tarvitsee enemmän ruokaa. Maapallon väestön on arvioitu kasvavan kahdella miljardilla vuoteen 2050 mennessä. Yhä suurempi osa väestöstä nousee köyhyydestä keskiluokkaan, mikä lisää korkealaatuisen proteiinin kulutusta maailmanlaajuisesti. Elintarvikkeiden raaka-aineiden käyttö energian lähteenä niukentaa tarjontaa. Samanaikaisesti syntyy ruokajätettä huomattavia määriä kotitalouksissa, kaupan jake-luportaassa ja elintarviketeollisuudessa. Jätteiden määrän vähentäminen säästää luonnonresursseja ja hillitsee ilmastonmuutosta.

Elintarviketuotannon rakenne ja kuluttajien asenteet

Ruokaa voidaan valmistaa lähellä tuotetuista raaka-aineista, mutta merkittävässä osassa elintarvikkeista tuotantoketju ulottuu useaan maahan. Pitkän elintarviketuotantoketjun elintarviketurvallisuuteen ja ravitsemuksellisuuteen liittyvä riskienhallinta on haasteellisempaa kuin yksinkertaisen ja lyhyen elintarviketuotantoketjun hallinta. Tällöin jäljitettävyyden on erityisen tärkeää. Lähiruoan ja luomuruoan kulutus kasvaa. Luomuruoan kotimainen tuotanto lisääntyy ja lisäksi luomuruokaa tuodaan Suomeen.

Kuluttajat arvostavat elintarvikkeiden turvallisuutta ja elintarvikeketjun toiminnan luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä. Kuluttajan kannalta on tärkeää, ettei häntä harhauteta ja että tiedot elintarvikkeesta ovat totuudenmukaisia. Elintarvikkeiden turvallisuuden perustana ovat puhtaat raaka-aineet, hyvä hygienia, kemiallisten ja mikrobiologisten vaarojen hallinta ja näihin liittyvä korkea ammattitaito. Kuluttajan luottamusta lisää luotettava, puolueeton ja avoin valvonta. Osa kuluttajista haluaa kuluttaa omien arvojensa mukaisia tuotteita ja elintarviketeollisuus on kehittämässä omia vastuullisuusjärjestelmiä huomioiden eri kuluttajatyypin tarpeita.

Elintarvikkeet, niiden tuotanto, alkuperä ja valvonta samoin kuin eläinten hyvinvointi ja kasvinterveys kiinnostavat kuluttajia. Luotettavan tiedon tarve kasvaa julkisen keskustelun myötä. Kuluttajat odottavat viestinnältä laaja-alaista informaatiota ja toisaalta nopeaa tiedonvälitystä erityistilanteissa. Uudet yhteisölliset viestintämuodot haastavat perinteisiä viestintäkanavia, mikä kannustaa viranomaisia uudelleen viestintään ja vuorovaikutukseen. Sidosryhmäyhteistyön ja viestinnän merkitys lisääntyy.

Maatalouspolitiikka ja maatalouden rakennemuutos

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan seuraavalla ohjelmakaudella 2015 alkaen markkinat ohjaavat entistä enemmän sitä, millaisia maataloustuotteita ja elintarvikkeita tuotetaan. Maatalouspolitiikalla pyritään varmistamaan elintarvikkeiden turvallisuuteen, tuotannon ympäristövaikutuksiin ja eettisyyteen liittyvien tekijöiden yhdenmukaisuus yhteiskunnan ja kansalaisten odotusten kanssa. Elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvä lainsäädäntö kytkeytyy yhä yksityiskohtaisemmin yhteisen maatalouspolitiikan toteuttamiseen. Maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintavaihtelut markkinoilla voivat muuttaa nopeasti eri tuotantosuuntien kannattavuutta. Osalla eläintiloista on kannattavuusongelmia. Maatilojen määrä vähenee, keskimääräinen tilakoko kasvaa ja yksittäisiä huomattavan suuria tiloja perustetaan. Tilojen erikoistuminen tiettyyn tuotantovaiheeseen lisääntyy ja alueellista keskittymistä tapahtuu, mikä lisää haasteita eläintautien hallinnalle ja eläinten hyvinvoinnille.

Valtioneuvoston linjauksen mukaisesti julkinen hallinto pyrkii keventämään yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Sääntelytaakkaa kevennetään yksinkertaistamalla voimassa olevan lainsäädännön velvoitteita, karsimalla tarpeettomiksi muuttuneita tai vanhentuneita säädöksiä sekä välttämällä tarpeettoman raskaiden uusien hallinnollisten velvoitteiden asettamista yrityksille ja yrittäjille uudessa lainsäädännössä.

Eviran organisaatioon liittyvä toimintaympäristö

Valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmalla tavoitellaan työn tuottavuuden parantamista. Myös muilla valtion konsernitason yhteisillä valinnoilla tavoitellaan parempaa tehokkuutta. Näistä toimialariippumattoman tietotekniikan keskittäminen (TORI) ja talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien yhtenäistäminen (KIEKU) etenevät jo suunnittelukauden alussa. Myös valtion sektoritutkimuksen organisointia ja rahoitusmallia uudistetaan valtion yhteisten linjausten mukaisesti.

Hallituksen hyväksymällä tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksella on vaikutusta Eviran tutkimusrahoitukseen vuodesta 2015 alkaen.

Suomen kansantalouden kehitykseen ennustetaan pitkää matalan talouskasvun vaihetta. Valtiontaloudessa tämä tarkoittaa, että käytettävissä olevat resurssit eivät lisäänty. Valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmalla tavoitellaan työn tuottavuuden

den parantamista, ja valtion sektoritutkimuksen organisointia ja rahoitusmallia uudistetaan. Kuntaudistuksen ja aluehallinnon järjestelyiden odotetaan tuovan viranomaisvalvonnan rakennetta yksinkertaistavia muutoksia. Kolmansien osapuolten suorittaman valvonnan ja tarkastuksen rooli kasvaa.

Talouden kasvuedellytysten vahvistamiseksi ja julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi laadittu rakennepoliittinen ohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joista ainakin valtiontaloutta, kuntien taloutta sekä koko talouden ja julkisen palvelutuotannon tuottavuuden kasvua koskevat osatavoitteet vaikuttavat myös Eviran toimintaan tulevaisuudessa. Erityisesti kuntien tehtäviä ja velvoitteita koskeva tarkastelu, jonka tavoitteena on löytää 1 miljardin säästöt kuntien toimintamenoissa vuoteen 2017 mennessä, on keskeinen Eviran ja muiden viranomaisten työnjaon kannalta samoin kuin hallinnon rakenteita koskeva arviointi johtopäätöksineen. Näitä vaikutuksia ei kuitenkaan tässä vaiheessa ole mahdollista arvioida, kun selvitykset ovat kesken.

Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta. Lainmuutoksen tarkoituksena on uudelleensijoittaa lautakunnan tehtävät Eviran yhteyteen 1.9.2014 lukien.

Kansainvälinen yhteistyö

Elintarviketurvallisuuden varmistaminen ei ole mahdollista ilman tiivistä kansainvälistä yhteistyötä. Evira vaikuttaa monipuolisesti EU:n verkostoissa sekä toimialan globaaleissa yhteistyöelimissä sekä toimii aktiivisesti naapurimaiden kanssa.

Tieteellinen tutkimus

Evirassa tehtävään tieteelliseen tutkimukseen vaikuttavat sekä rakenteelliset muutokset sektoritutkimuksen alueella että luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän (LYNET) edelleen kehittäminen. Vuodesta 2015 alkaen LYNET:in toimintaan osallistuvat Luonnonvarakeskus, Suomen Ympäristökeskus SYKE, Evira, Ilmatieteen Laitos IL, Paikkatiedon tutkimus- ja kehittämiskeskus, Geologian tutkimuskeskus GTK sekä Moniteknologinen tutkimus- ja kehittämiskeskus. Tieteellisen tutkimuksen alueella kilpailu tutkimusrahoituksesta kiristyy. Verkottumisen merkitys edelleen kasvaa, mikä näkyy sekä tutkija- että laiteyhteistyössä. Yhteistyötä tehdään yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa tutkimuksen eri alueilla.

1.2 Toiminnalliset linjaukset: keskeiset päämäärät ja toimintalinjat sekä MMM:n kannanottoa edellyttävät ehdotukset

Evira on asettanut strategiakaudelle 2014-2020 seuraavat päämäärät:

- elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja kasvinterveyden korkea taso säilyy,
- eläinten hyvinvointi paranee,
- korkealaatuisen ruoan tuottamisen edellytykset turvataan ja maa- ja elintarviketalouden tuotantokyky kasvaa,
- maa-, metsä- ja elintarviketalous sopeutuvat kestävästi ilmastonmuutokseen,
- elintarvikeketjun toiminnan vastuullisuus voidaan todentaa ja
- turvallisella ravitsemuksella edistetään hyvinvointia.

Näihin päämääriin pääseminen edellyttää seuraavien asioiden toteutumista:

- Kuluttaja luottaa suomalaiseen elintarvikeketjuun ja Eviran viesti kuluttajille tunnustetaan.
- Evira on ennakoiva ja luotettava uuden tiedon tuottaja ja hyvä yhteistyökumppani kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.
- Riskien ennakointi ja analysointi on tehokasta koko elintarvikeketjussa.
- Kansalaiset ja elintarvikeketjun toimijat ottavat vastuunsa elintarvikkeiden turvallisuudesta ja laadusta.
- Elintarvikeketjun viranomaisten toiminta rakentuu avoimelle vuoropuhelulle ja tuottaa lisäarvoa kuluttajille ja ketjun toimijoille.
- Viranomaisvalvonta toimii tehokkaasti ja riskiperusteisesti.
- Kriisivalmius on korkealla tasolla.
- Ravitsemuskysymyksiä käsitellään osana elintarviketurvallisuutta.
- Eviralaisten asiantuntijuus, innostus ja aikaansaavuus ovat korkealla tasolla.

Evira turvaa päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen siirtymällä prosessimaiseen toimintamalliin, jossa viraston tieteellisen tutkimuksen, riskinarvioinnin, valvonnan ohjauksen ja toimeenpanon sekä laboratoriotoiminnan osaaminen saadaan kokonaisvaltaisesti käyttöön. Kolme toimintakokonaisuutta - elintarviketurvallisuus, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvintuotannon edellytykset ja kasvinterveys -vastaa tehtävien toimeenpanosta Evirassa.

Valvonnan ohjaus ja toimeenpano

Eviran valvonnan tehtävänä on elintarvikkeiden turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden valvonnan, riskinhallinnan ja toimeenpanotehtävien johtaminen, ohjaaminen ja kehittäminen elintarvikkeiden valvontaketjussa sekä valvonnan suorittaminen omalla toimialallaan. Eviran toiminnassa painottuvat erityisesti valvonnan johto-, ohjaus- ja kehittämistehtävät.

Eviran toimialan mukaan valvonnan strategisena tavoitteena koko valvontaketjussa on, että:

- valvonta toimii esimerkillisesti koko valvontaketjussa;
- valvonta on koko maassa vaikuttavaa, tehokasta, yhtenäistä ja riskiperusteista;
- valvonnan osaaminen on korkeaa tasoa;
- valvonta on asiakaskeskeistä ja laadukasta;
- valvonnan viestintä on tehokasta ja ennakoivaa;
- laboratoriotoiminta ja tiedonhallinta tukevat tehokkaasti valvontaa; ja että
- valvontaan luotetaan ja sitä arvostetaan.

Valvonta on tehokasta, kun prosessit toimivat hyvin ja vastaavat toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin eikä niissä ole päällekkäisyyksiä tai aukkoja, ja resurssit on kohdistettu taroituksenmukaisesti, säännöstenvastaisuuteen puututaan tehokkaasti ja toiminta on kustannustehokasta.

Valvonta on yhtenäistä, kun lainsäädäntöä, ohjeistusta ja valvonnan seuraamusjärjestelmää sovelletaan yhdenmukaisesti ja tasapuolisesti, valvonta on kattavaa ja menettelytavat yhdenmukaisia koko valvontaketjussa.

Valvonta on riskiperusteista, kun riskit ennakoidaan ja valvonta suunnitellaan, kohdennetaan ja toteutetaan riskitekijöiden kartoituksen perusteella huomioiden tieteellisen riskinarvioinnin ja tutkimuksen tulokset.

Valvonnan osaaminen on korkeaa tasoa, kun valvontahenkilöstö on ammattitaitoista, uudistumiskykyistä, motivoitunutta ja ymmärtää valvonnan merkityksen yhteiskunnalle ja asiakkaille.

Valvonta on asiakaskeskeistä ja laadukasta, kun valvonta on luotettavaa ja riippumaton ja valvontatoimet hyvin perusteltuja ja dokumentoituja koko valvontaketjussa ja niitä auditoidaan ja kehitetään jatkuvasti asiakkaiden tarpeet ja palaute sekä valvonnan tulokset huomioiden.

Valvonnan viestintä on tehokasta ja ennakoivaa, kun kuluttajat, elintarvikeketjun toimijat, valvontaviranomaiset ja muut asiakkaat saavat riittävästi tietoa tuotteista, tuotantoketjun ja tuotteiden turvallisuudesta, valvonnan toiminnasta ja lainsäädännöstä, ja tiedonvälitys on avointa, aktiivista, luotettavaa ja nopeaa ja erityistilanteisiin on varauduttu. Kansainvälinen aktiivinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat tärkeitä ennakoitaessa nousevia uhkia.

Laboratoriotoiminta palvelee tehokkaasti valvontaa, kun valvonnalla on käytettävissään riittävät, kohtuuhintaiset ja laadukkaat laboratoriopalvelut.

Tiedonhallinta tukee tehokkaasti valvontaa, kun valvonnan käytössä on tiedonhallintajärjestelmä ja tietojärjestelmäkokonaisuus, joka tukee valvonnan suunnittelua, toteuttamista ja seuranta.

Valvontaan luotetaan ja sitä arvostetaan, kun valvonta tuottaa toimialalle lisäarvoa ja asiakkaille on hyötyä valvonnan palveluista, kansalaisten luottamus toimi-alan viranomaisvalvontaan on korkealla tasolla ja sitä arvostetaan kansallisesti ja kansainvälisesti, ja toimialan houkuttelevuus ja työnantajakilpailukyky ovat hyvät ja arvostus näkyy toiminnan resursoinnissa ja rahoituksessa.

Suunnittelukauden toimenpiteitä toiminnallisten strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on kuvattu tarkemmin Elintarvikeketjun monivuotisessa kansallisessa valvontasuunnitelmassa 2012–2016, joka sisältää strategisia toimenpiteitä koskevat hankkeet vastuuta hoineen ja aikatauluineen.

Laboratoriotoiminta

Lakisääteisesti vastustettavien helposti leviävien tarttuvien eläintautien seuranta perustuu kliinisten sairastapausten tutkimiseen laboratoriossa. Näin varmistetaan, että diagnoosi vastustettavasta taudista saadaan mahdollisimman nopeasti, jolloin taudin leviäminen Suomessa on vielä estettävissä. Tautivapautta varmennetaan myös seurantaohjelmien mukaisilla tutkimuksilla. Eläinten hyvinvointiin ja terveydenhuoltoon liittyen tehdään laboratoriossa tautiseurantaa myös muiden kuin vastustettavien tautien varalta. Näillä tutkimuksilla saadaan tietoa elinkeinolle taloudellisesti merkittävistä taudeista, bakteerien antibioottiresistenssilanteesta sekä zoonoosien esiintymisestä. Eläintautien ja zoonoosien riskinhallintaan liittyy myös luonnonvaraisten eläinten tautitilanteen seuranta. Eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi tehdään taudinsyytutkimuksia (obduktiot ja muut laboratoriotutkimukset).

Kasvinterveyteen liittyvissä laboratoriotutkimuksissa varmistutaan mm. vaarallisten kasvintuhoojien tunnistamisessa maa-, metsä- ja puutarhatalouden kasveista ja niistä peräisin olevista tuotteista. Siemenen sertifiointiprosessiin liittyen varmistutaan myös markkinoitavien kylvösiementen ja siemenperunan laadusta ja terveydestä. Viljan käyttölaadun ja turvallisuuden, interventioviljan laadun ja vehnälaajikkeiden leivontalaadun seuranta lisäävät sekä elinkeinon että kuluttajien tarvitsemää tietoa edellä mainituista asioista.

Elintarvikkeiden, rehujen ja lannoitteiden turvallisuuden varmistamiseksi niiden haitallisten kemiallisten ja mikrobiologisten ominaisuuksien laboratoriotutkimuksista tai raja-arvoista on laajasti säädetty kansallisilla ja eurooppalaisilla asetuksilla. Korkealaatuisilla laboratorioanalyysillä lisätään kuluttajien luottamusta koko elintarvikeketjuun ja turvallisiin elintarvikkeisiin. Puhtaat ja turvalliset elintarvikkeet lisäävät kuluttajien hyvinvointia ja vähentävät taloudellisia tappioita. Hyvälaatuiset rehut turvaavat eläinten hyvinvointia ja elinkeinon kannattavuutta.

Laboratoriotoiminta kattaa Eviran toimintakentän hyvin. Pakollinen resistenssiseuranta laajenee ja tulee sisältämään uutena alueena elintarvikkeiden resistenssiseurannan. Mehiläisten taudit ja kuolleisuus ovat kasvavan huomion kohteena pesäkuolemien sekä mehiläisten terveyteen vaikuttavien kasvinsuojeluaineiden takia. Tätä tutkimusta tehdään tällä hetkellä pääasiassa ulkopuolisella rahoituksella. Toimintaympäristön muutoksiin ja mm. siitä johtuviin kasvi- ja eläintautipurkausten ennakoiteihin laboratoriossa on toimivat edellytykset. TTS -kaudella merkittävimmät kehittämisen kohteet laboratoriossa ovat tuotannollistaloudellisten toimintatapojen vahvistaminen aina näytteenotosta tulosten raportointiin asti. Samoin kehitetään vertailulaboratoriotoimintaa kohti tehokasta hyväksytyjen laboratorioden valvontaa ja ohjausta mm. ohjaamalla laboratorioden osallistumista pätevyyskokeisiin ja seuraamalla niissä menestymistä.

Laboratorioden asiakasystävällinen neuvonta ja laatus seuranta tullaan toteuttamaan Eviranet-palvelun avulla ja laboratorioden vertailututkimustulosten seurantaan kehitettävän sähköisen järjestelmän avulla. TTS-kaudelle ajoittuva kansainvälistymisstrategian implementointi vaikuttaa merkittävästi laboratoriotoimintaan mm. työnjakokeskusteluissa ja tulosten ja tutkijoiden vapaamman/paremman liikkumisen muodossa. Sähköisen asiointin kehittäminen, tuotettujen tietoaisteiden yksityiskohtaisempi analysointi ja johtopäätösten tavoitteellinen toteuttaminen tuovat tarvittavaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta toimintaan.

Viranomaistoiminnan lisäksi laboratoriotoiminta on merkittävä uuden tiedon tuottaja lakivalmistelun ja päätösten teon tueksi. Sektoritutkimuksen ja sektoritutkimuksen rahoituksen uudelleenjärjestelyt tulevat omalta osaltaan uudistamaan laboratorion tutkimuspalveluja. Valvontalaboratoriotehtävät, vertailulaboratoriotoiminta ja korkeatasoinen strateginen tutkimus ovat tärkeä osa Eviran ydintehtäviä.

Tieteellinen tutkimus ja riskinarviointi

Panostetaan verkostoitumiseen lisäämällä yhteyksiä ulkomaisiin ja kotimaisiin yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Kansainvälinen vertailulaboratorioverkosto on hyvä tapa verkostoitua myös kansainväliseen tieteelliseen tutkimustyöhön ja yhteishankkeisiin. Evira on myös mukana LYNET- tutkimusyhteistyössä. Eviran tieteellisessä tutkimuksessa ja riskinarvioinnissa tärkeää on sekä tutkimuksen tieteellinen taso että yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Tutkimuksen kärkihankkeille haetaan rahoitusta kotimaasta sekä ulkomailta erityisesti EU:lta ja yhteispohjoismaisista lähteistä.

Elintarviketurvallisuuden ja ravitsemustutkimuksen tieteellisessä tutkimuksessa keskitytään mikrobiologiseen ja kemialliseen elintarviketurvallisuuteen. Eläintautien tieteellisessä tutkimuksessa keskitytään Suomen kannalta tärkeiden ja taloudellisesti merkittävien tarttuvien eläintautien tutkimusalueeseen. Hyvinvointitutkimuksen perustana on Eviran eläintautitutkimus ja terveydenhuoltojärjestelmästä saadut tiedot eläinten tuotantolosuhteista, sairauksista ja lääkityksistä. Kasvintuotannon edellytyksiin ja kasvinterveyteen liittyvän tutkimustiedon saannin varmistamiseksi Evira toimii aktiivisesti yhteistyössä kotimaisten ja kansainvälisten tutkimusorganisaatioiden kanssa tutkimuksen kohdentamiseksi oman tehtäväalueensa kannalta tärkeisiin tutkimushankkeisiin.

Riskinarviointiin perustuvan uuden tiedon tarve kasvaa elintarvikesektorin ongelmien monimuotoisuuden, riskielintarvikkeiden ja uusien kasvi- ja eläintautien maahantulon vai-

kutusten arvioinnissa. Tautitilanteiden arviot ja valvonta tehostuvat ja kohdentuvat riskinarviointien avulla. Evira jatkaa myös kasvinterveyteen liittyvää riskinarviointia. Uusien tautien maahantulon riskinarvioinneilla edistetään toimenpiteitä suomalaista tuotantoa uhkaavien vaarojen torjunnassa. Koko elintarvikeketjussa arvioidaan eläin- ja kasvintautien sekä elintarvikkeiden mikrobiologista ja kemiallista turvallisuutta. Kustannus- sekä riski-hyötyarviointit ovat perusteena arvioitaessa yhteiskunnan voimavarojen käyttöä.

2. Vuosien 2015–2018 tulostavoitteet

2.1 Merkittävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet

Eviran tavoitteena on turvata ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä sekä ympäristöä, vähentää kuluttajiin kohdistuvia elintarvikeriskejä ja parantaa eläinten hyvinvointia.

Toimialan tavoitteiden saavuttamiseksi Evira:

- johtaa, kehittää ja valvoo elintarvikeeturvallisuuden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden viranomaisten vastuulla olevaa riskinhallintaa alue- ja paikallistasoilla ja suorittaa valvontaa omalla toimialallaan,
- rakentaa elintarvikeeturvallisuutta varmistavia järjestelmiä yhdessä tuottajien ja elintarviketeollisuuden ja elintarvikekaupan kanssa,
- tekee luotettavaa eläintauteihin ja kasvintuhoon sekä elintarvikeeturvallisuuteen liittyvää diagnostiikkaa ja analytiikkaa tautien osoittamiseksi ja vastustamiseksi sekä elintarvikeeturvallisuuden lisäämiseksi,
- toimii oman alansa vertailulaboratoriona,
- tekee tieteellistä tutkimusta, riskinarviointeja sekä seurantatutkimuksia,
- vastaa riskiviestinnästä viranomaisten, kuluttajien sekä elintarvikealan toimijoiden välillä.

Evira ottaa suunnittelukaudella huomioon kansallisen ruokastrategian, elintarvikeeturvallisuusselonteon, zoonosistrategian ja ruokapoliittisen selonteon sekä hallitusohjelmassa esitetyt linjaukset ja Eviralle osoitetut painopistealueet.

Toimenpiteet vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi Evira:

- lisää viranomaistoiminnan avoimuutta ja tutkimuksen näkyvyyttä,
- toimii aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa,
- toteuttaa tieteellistä tutkimusohjelmaa, jossa määritellään tavoitteet kansainvälisille tutkimushankkeille ja kansallisille tarpeille,
- kokoaa, analysoi sekä julkaisee ajantaisesti ja järjestelmällisesti valvonnasta ja laboratoriotuotoiminnasta kertyneen tiedon,
- panostaa epidemiologisen asiantuntemuksen käyttöön,
- varmistaa omien tutkimusmenetelmien luotettavuuden ja edistää alansa harvinaisia analytiikka- ja diagnostiikkapalvelujen saatavuutta
- varmistaa vertailulaboratoriotuotoiminnan toimivuuden,
- seuraa kansainvälisiä ja kansallisia elintarvikeeturvallisuus-, eläinten tauti- ja kasvintuhoatilannetta ja tuotantopanoksiin liittyviä riskejä
- arvioi riskejä ja suunnittelee toimenpiteet riskien hallitsemiseksi,
- kannustaa toimijoita laatimaan laatu- ja vastuullisuusjärjestelmiä sekä hyvän käytännön ohjeita,
- ohjaa ymmärrettävästi ja nopeasti lainsäädännön toimeenpanoa,
- ehkäisee elintarvikeketjun rikollisuutta yhdessä muiden viranomaisten kanssa,

- laatii asiakkuuslinjaukset ja toimii niiden mukaisesti,
- varmistaa, että viranomaiset kehittävät ja hyödyntävät tehokkaasti rekistereitä ja tietojärjestelmiä ja sähköistä asiointia,
- seuraa ja parantaa toiminnan kustannustehokkuutta,
- kehittää valvonta- ja seurantaohjelmia vaarat ja epidemiologiset vaatimukset huomioiden ja varmistaa niiden toimeenpanon,
- arvioi ja kehittää valvonnan tehokkuutta (ml. kustannustehokkuus) ja vaikuttavuutta
- varmistaa, että valmiussuunnitelmat ovat kattavia ja päivittää ne säännöllisesti,
- varmistaa ravitsemusturvallisuuskulman huomioonottamisen valvonta- ja riskinarviointisuunnitelmia laadittaessa,
- lisää systemaattisesti henkilöstönsä asiantuntijuutta ja laatii henkilöstölinjaukset ja toimii niiden mukaisesti.

2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

a) Toiminnallinen tehokkuus sekä sen kehitys

Tuottavuuden parantamiseksi toteutetaan ydintoiminta-analyyseissä sovittuja hankkeita, jatketaan kuntien elintarvikevalvonnan tiedonkeruujärjestelmän (KUTI), eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontajärjestelmän (Elvi) ja laboratorio- ja valvontatietojärjestelmän (Elmo), eläinrekisterin sekä sähköisen asiointin kehittämistä. Lisäksi toteutetaan zoonoosistrategian ja elintarvikeeturvallisuusselonteon toimenpiteitä. Evira osallistuu maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonalojen yhteiseen Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän (LYNET) toimintaan. Toimialan laboratoriopalvelujen saatavuus ja riittävyys arvioidaan.

Turvallisuus- ja laatuvastuu elintarvikeketjussa kuuluvat toimijoille. Viranomaisjärjestelmät tukevat ketjun toimintaa. Valvontaketjun viranomaistasojen sekä viranomaisten ja toimijoiden tehtävän- ja vastuunjako ja toiminnan rahoitusta kehitetään ja selkeytetään. Tämä koskee yleisesti elintarvikevalvontaan, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan, lihan tarkastukseen, ensisaapumisvalvontaan ja elintarvikkeiden vientiin sekä eräiden EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan mukaisiin tehtäviin liittyvän toiminnan organisoimiseen ja työnjaon kehittämistä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, Eviran, muiden valvontaketjun viranomaisten ja elinkeinon toimijoiden kesken.

Suunnittelu-, auditointi- ja raportointijärjestelmät vakiintuvat. Auditoinneissa, arvioinneissa ja raportoinnissa esiin tulleet kehittämistoimenpiteet toteutetaan ja otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

I) Päätoimintojen kustannukset ja henkilötyövuodet

<i>Tuotot, kustannukset ja henkilötyövuodet jaetaan päätoiminnoittain (milj. euroa). Päätoimintojen alle virastojen tulee tehdä oman toiminnan kannalta oleelliset alajaotelut; päätoiminnot summatasoina.</i>							
Päätoiminnot	2012 toteutuma	2013 arvio	2014 tavoite	2015 tavoite	2016 tavoite	2017 tavoite	2018 tavoite
A. ¹ Ministeriötasoa ja hallinnon sisäiset tehtävät - tuotot - kustannukset - htv							
B. ² Viranomais- ja asiantuntija-toiminta sekä muiden julkishyödykkeiden tuottaminen ja näiden edellyttämä kehittäminen - tuotot - kustannukset - htv	18,7 62,6 654	18,9 60,7 667	19,5 60,6 705	20,1 60,2 695	20,5 60,5 695	21,0 60,9 695	21,4 61,4 695
C. ³ Tutkimustoiminta - tuotot - kustannukset - htv	0,3 1,4 20	0,2 1,4 20	0,2 1,5 22	0,2 1,4 21	0,2 1,4 21	0,2 1,4 21	0,2 1,4 21
D. ⁴ Muut palvelut ja tuotteet ulkoisille asiakkaille - tuotot - kustannukset - htv	2,1 2,2 22	2,2 2,2 22	2,2 2,2 24	2,2 2,2 23	2,2 2,2 23	2,2 2,2 23	2,2 2,2 23
Yhteensä Tuotot Kustannukset Htv	20,8 64,8 696	21,3 64,3 710	21,9 64,4 750	22,5 63,8 740	22,9 64,1 740	23,4 64,5 740	23,8 65,0 740

- Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma- ja muut säästöt alentavat viraston kustannustasoa. Merkittävien ICT-kehittämishankkeiden valmistuminen puolestaan lisää poistojen määrää ja kasvattaa täten viraston kustannustasoa.

¹ MMM:n toiminta ja mm. Tiken muille virastoille tuottamat palvelut

² Annetut lakisäätteiset tai muuten määrätyt viranomais- ja asiantuntijatehtävät; esim. valvonta, tarkastus, selvitykset, tilastointi, seurannat, rekistereiden ja järjestelmien ylläpito, riskien arvioinnit, politiikan valmistelun tuki, kalanviljely, valtakunnan metsien inventointi, painovoimajärjestelmien ylläpito jne. sekä näihin liittyvä menetelmä- ja muu kehitystyö.

³ Tutkimus- ja kehittämistoiminta yhteiskunnalliseen käyttöön

⁴ Lähinnä liiketaloudelliset suoritteet, kuten analyysipalvelut ulkoisille asiakkaille, tilaustutkimukset, muu maksullinen palvelutoiminta ja tuotemyynti

II) Tuotto- ja kululaskelma

(milj. euroa) (tilinpäätöksen mukainen sisältö))	2012 tot.	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
TOIMINNAN TUOTOT							
Maksullisen toiminnan tuotot	19,9	20,3	20,9	21,4	21,8	22,3	22,7
Vuokrat ja käyttökorvaukset							
Muut toiminnan tuotot	1,3	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
TOIMINNAN KULUT							
Aineet, tarvikkeet, tavarat							
- Ostot tilikauden aikana	-3,8	-3,5	-3,6	-3,7	-3,7	-3,8	-3,9
- Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)							
Henkilöstökulut	-37,2	-38,2	-38,1	-37,5	-37,5	-37,5	-37,5
Vuokrat	-6,6	-7,0	-7,2	-7,3	-7,5	-7,6	-7,8
Palvelujen ostot	-14,3	-13,2	-13,1	-12,8	-13,0	-13,1	-13,4
Muut kulut	-1,5	-1,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7	-1,7
Valmistu omaan käyttöön (-)	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Poistot	-2,5	-2,3	-2,2	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Sisäiset kulut							
JÄÄMÄ I	-44,4	-43,6	-43,1	-41,7	-41,7	-41,7	-41,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT							
JÄÄMÄ II	-44,4	-43,6	-43,1	-41,7	-41,7	-41,7	-41,7
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA -KULUT							
Siirtotalouden tuotot							
Siirtotalouden kulut	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3

Kehyslomake on esitetty liitteessä 1 (Ei julkisuuteen tässä vaiheessa).

Rakennepoliittinen ohjelma talouden kasvuedellytysten vahvistamiseksi ja julkisen talouden kestävyysvajeen kuromiseksi sisältää eräänä toimenpiteenä julkisten tietovarantojen avaamisen. Maa- ja metsätalousministeriön tarkoitus on esittää vuosia 2015–2018 koskevan suunnitelman yhteydessä tarkennetut suunnitelmat ja tavoitteet hallinnonalan tietovarantojen avaamisesta. Rajapintojen avaaminen aiheuttaa Eviralle menoja, mutta myös tulojen odotetaan kasvavan.

Nettobudjetointi edellyttää, että maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus on 100 % ja että erityisesti tulojen arviointi on varmallalla perustalla. Luotettavat arviot kustannusvastaavuudesta saadaan koko viraston toiminnan kattavan toimintolaskennan avulla. Liiketaloudellisten ja julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelua yksinkertaistetaan. Toiminnan maksullisuutta hallinnonalan maksupolitiikan periaatteiden mukaisesti tarkastellaan säännöllisesti.

b) Tuotokset sekä niiden kehitys

Suorite	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Tavoite 2013	Arvio 2014	TTS 2015	TTS 2016	TTS 2017	TTS 2018	
Elintarviketurvallisuus									
Asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit (kpl)	13	10	10	10	10	10	10	10	
Muut julkaisut (kpl)	27	27							
Vertailulaboratoriotointa (htv)	19	18	18	18	18	18	18	18	
<i>Laboratoriotutkimukset (kpl)</i>	<i>48 662</i>	<i>55 715</i>	<i>49 000</i>	<i>49 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	
- Mikrobiologia	9 057	19 057	16 000	16 000	17 000	17 000	17 000	17 000	*) 7,9
- Kemia ja toksikologia	39 605	36 658	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000	
<i>Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)</i>	<i>81</i>	<i>80</i>	<i>84</i>	<i>83</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	
- Riskinarviointi	12	15	12	12	12	12	12	12	
- Valvonnan ohjaus	69	65	72	71	70	70	70	70	
<i>Valvonnan toimenpiteet (kpl)</i>	<i>1 814</i>	<i>1 523</i>	<i>2 200</i>	<i>2 250</i>	<i>2 350</i>	<i>2 350</i>	<i>2 350</i>	<i>2 350</i>	
- Ensisaapumisvalvonta	328	220	400	400	400	400	400	400	*) 6
- Kasvisten kaupanormit	122	61	100	50	50	50	50	50	*) 1
- Luonnonmukainen tuotanto	688	772	800	900	1 000	1 000	1 000	1 000	*) 2
- Eläinlääkinnällinen rajatarkastus	676	470	900	900	900	900	900	900	
Lihantarkastus (1 000 kg)	376 303	369 889	370 000	370 000	370 000	370 000	370 000	370 000	*) 10
Eläinten terveys ja hyvinvointi									
Asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit (kpl)	24	19	19	19	19	19	19	19	
Muut julkaisut (kpl)	22	29							
Vertailulaboratoriotointa (htv)	32	34	34	34	34	34	34	34	
<i>Laboratoriotutkimukset (kpl)</i>	<i>270 977</i>	<i>279 243</i>	<i>268 100</i>	<i>237 800</i>	<i>237 800</i>	<i>237 800</i>	<i>237 800</i>	<i>237 800</i>	
- Eläintautibakteriologia	55 482	64 019	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	*) 7,8
- Parasitologia	9 757	10 382	8 300	8 300	8 300	8 300	8 300	8 300	*) 7
- Eläintautivirologia	179 855	167 051	165 000	135 000	135 000	135 000	135 000	135 000	*) 3
- Patologia (näytemäärä kpl)	20 766	27 990	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	*) 4
- Mikrobiologia	940	1 089	1 100	800	800	800	800	800	*) 7
- Kemia ja toksikologia	4 177	8 712	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	
<i>Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)</i>	<i>67</i>	<i>67</i>	<i>63</i>	<i>63</i>	<i>63</i>	<i>63</i>	<i>63</i>	<i>63</i>	
- Riskinarviointi	6	6	6	6	6	6	6	6	
- Valvonnan ohjaus	61	61	57	57	57	57	57	57	
<i>Valvonnan toimenpiteet (kpl)</i>	<i>1 611</i>	<i>1 889</i>	<i>2 155</i>	<i>2 170</i>	<i>2 180</i>	<i>2 180</i>	<i>2 180</i>	<i>2 180</i>	
- Luonnonmukainen tuotanto	33	50	55	70	80	80	80	80	
- Eläinlääkinnällinen rajatarkastus	1 578	1 839	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	
Kasvintuotannon edellytykset ja kasvinterveys									
Asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit (kpl)	2	3	3	3	3	3	3	3	
Muut julkaisut (kpl)	14	18							
Vertailulaboratoriotointa (htv)	6	6	6	6	6	6	6	6	
<i>Laboratoriotutkimukset (kpl)</i>	<i>50 517</i>	<i>50 519</i>	<i>50 400</i>	<i>49 300</i>	<i>49 300</i>	<i>49 300</i>	<i>49 300</i>	<i>49 300</i>	
- Kasvianalytiikka	41 559	41 142	42 000	41 500	41 500	41 500	41 500	41 500	
- Mikrobiologia	4 609	3 588	4 100	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	*) 7
- Kemia ja toksikologia	4 349	5 789	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300	
<i>Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)</i>	<i>54</i>	<i>60</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	
- Riskinarviointi	0	2	1	1	1	1	1	1	
- Valvonnan ohjaus	54	58	57	57	57	57	57	57	
<i>Valvonnan toimenpiteet (kpl)</i>	<i>6 158</i>	<i>6 087</i>	<i>6 445</i>	<i>6 415</i>	<i>6 395</i>	<i>6 395</i>	<i>6 395</i>	<i>6 395</i>	
- Rehu- ja lannoitevalmisteet	148	180	160	160	160	160	160	160	*) 11
- Siementuotanto	1 264	1 547	1 400	1 370	1 350	1 350	1 350	1 350	*) 5

- Kasvinterveys	1 594	1 488	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
- Metsänviljelyaineiston taimi- tarhat ja varastot	33	36	35	35	35	35	35	35
- Venäjän tuontipuu	3 074	2 784	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100
- Luonnonmukainen tuotanto	45	52	50	50	50	50	50	50
Siirtomenot								
<i>Tuotantoeläinten hävittäminen</i>								
- Naudat (kpl)	35 966	34 028	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000
- Lampaat ja vuohet (kpl)	4 445	4 102	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800
- Sika ja siipikarja (1 000 kg)	0	7 092	7 100	7 100	7 100	7 100	7 100	7 100
Kasvintuhoojien torjuntapäätökset (kpl)	94	119	50	50	50	50	50	50

- *) 1 Elmon käyttöönnotto (2014) ja alkuperävalvontojen tekeminen jatkossa epäilyyn perustuen vähentävät tarkastusmääriä.
- *) 2 pääasiassa elintarviketoimijoiden valvontaa, valvontapyynnöt kunnille, kuulemiset ja markkinointikiellot . Toimijoiden määrä on kasvanut poikkeuksellisen nopeasti viimeisen vuoden aikana, samoin toimenpiteitä vaativat sääntöjenvastaisuudet
- *) 3 BSE-testaukset terveistä naudoista loppuivat 1.3.2013 mennessä. MV-testaus vähenee lampaista ja vuohista ohjelman muuttuessa elinkeinon vetämäksi 1.1.2014.
- *) 4 Patologisiin tutkimuksiin on sisällytetty vain makroskooppiset tutkimukset eli kappalemäärä on sama kuin näytemäärä. Tehtyjen tutkimusten määrä on huomattavasti suurempi sisältäen mm. histologiset, erityisvärjäys- ja immunohistokemialliset tutkimukset.
- *) 5 Luvussa mukana siemenpakkaamokatselmukset, markkinavalvonnat, viljelystarkastukset, hukkakauratarkastukset, kenttäkoetarkastukset ja perunan varastotarkastukset. Pakkaamokatselmusten määrä oli suurempi kuin edellisinä vuosina, johtuen siitä, että suurimmalla osalla pakkaamoista lupakausi päättyi vuonna 2012. Siementuotantoalat nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna ja nostivat näin tarkastusten määrää.
- Hukkakauratarkastuksia tehtiin määrällisesti vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Tarkastuksissa keskityttiin koko tilan hukkakauratilanteen kartoittamiseen, jotta mahdollisen torjuntasuunnitelman piiriin saadaan kaikki tilan lohkot.
- *) 6 Tarkastustiheyttä muutettiin maaliskuussa 2012, jolloin jokaisen ensisaapumistoimijan tilanne arvioitiin uudestaan riskiperusteisesti. Tarkastusaikataulut muutettiin aiemman yhden vuoden jaksosta kolmen vuoden tarkastusjaksoon, mikä harvensi ja harventaa jatkossakin erityisesti vähäriskisten eläimistä saatavien elintarvikkeiden vastaanottajiin kohdistuvia tarkastuksia.
- *) 7 2011 suoritettua laskettu uudelleen, vuodelle 2012 muuttuneen laskentatavan mukaisesti.
- *) 8 Vuoden 2012 tutkimusten kasvu johtuu erityisesti mehiläistäutihankeesta ja Schmallenberg-viruskartoituksen bakteriologisista luomistutkimuksista.
- *) 9 Vuoden 2012 tutkimusmäärän kasvu johtuu erityisesti MRSA-jalostussikalakartoituksesta, MRSA sikatiloilla-tutkimushankeesta, Yersinia-menetelmävalidointihankeesta ja lisääntyneestä elintarvikemikrobiologisesta analytiikasta (vertailulaboratoriotuotoimintaa).
- *)10 Uusia teurastamoja tulossa, mutta teurasmäärien ei odoteta kasvavan
- *)11 Eläinmistää saatavista sivutuotteista lemmikkieläinten rehuja valmistavien toimijoiden määrä on kasvanut huomattavasti, mikä on johtanut kasvaneisiin tarkastusmääriin toimijoiden hyväksyntävelvoitteen myötä. Lisäksi lannoitevalvonnan tarkastuksia on ollut mahdollista tehdä enemmän lisääntyneiden resurssien puitteissa.

c) Laadunhallinta sekä sen kehitys

Evirassa laatua hallitaan monipuolisin laadunvarmistus- ja kehittämistoimenpitein, jotka perustuvat viraston vahvistettuun laatu politiikkaan ja sen toteuttamiseksi laadittuihin strategisiin linjauksiin ja toimenpiteisiin.

Eviran toimialalla toteutetaan valvonta-asetukseen (EY) N:o 882/2004 perustuvaa ja vuosittain päivitettävää elintarviketieteen monivuotista auditointisuunnitelmaa. Valvontaketjun viranomaisten suorittamia ohjaus- ja arviointikäyntejä ja sisäisiä auditointeja tullaan vuodesta 2014 lähtien täydentämään uudentyypisillä, riippumattomilla ketjuauditoinneilla. Niiden tavoitteena on toiminnan vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ohella tarkastella sitä, miten tehokkaasti ketju toimii kokonaisuutena, miten vaikuttavaa valvonta on ja miten toiminnan tavoitteet saavutetaan.

d) Henkisten voimavarojen hallinta

Eviran inhimillinen pääoma on viraston kriittisimpiä menestystekijöitä. Tulevalla kaudella ikärakenteen muuttuessa ja toimintaympäristön jatkuvassa muutoksessa erityisesti osaamisen hallinnassa onnistumisen tärkeys korostuu.

Tavoitteena on energisoida koko työyhteisö uuden toimintamallin ja arvojen mukaiseen toimintaan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden aikaansaamiseksi.

Eviran henkisten voimavarojen hallinnan kehittämisen painopistealueet kuluvalle suunnittelukaudella ovat:

- johtamisen ja esimiestyön kehittäminen huomioiden valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman sekä Kieku-toimintamalliin siirtymisen
- osaamisen johtaminen, ylläpitäminen ja siirtäminen suhteessa Eviran tavoitteisiin ja muuttuvaan toimintaympäristöön
- kokonaisvaltainen työhyvinvoinnin johtaminen ja siihen liittyvien työkalujen käyttöönotto ja toimintatapojen kehittäminen.

Henkilöstövoimavarojen strateginen johtaminen, henkilöstösuunnittelu, toiminnalliset tavoitteet ja niiden seuranta vakiinnutetaan osaksi Eviran johtamisjärjestelmää ja toiminnanohjausta suunnittelukaudella.

2.3 Keskeiset tuottavuus-, kehittämis- ja investointihankkeet

- Tuottavuusohjelman ja henkilötövuosien seuranta sekä suunnittelu ks. liite 2 (Ei julkisuuteen tässä vaiheessa)
- Viraston henkilötövuosien jakautuminen maakunnittain ks. liite 3
- Kehittämis- ja investointihankkeet

Valtiovarainministeriön edellyttämät tietojärjestelmien kehittämishankkeet on koottu Salkkuun. Jatketaan kuntien elintarvikevalvonnan tiedonkeruujärjestelmän (KUTI), eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontajärjestelmän (Elvi) ja laboratorio- ja valvontatietojärjestelmän (Elmo), eläinrekisterin sekä sähköisen asioinnin kehittämistä.

Toimitilat ovat Eviran toiminnan kannalta pääosin tarkoituksenmukaisia. Seinäjoella vuokrasopimus on päättymässä vuonna 2016. Uutta toimitilaa koskevat valmistelut ovat käynnissä. Muuton yhteydessä kiinteästi toimitilaan asennettuja laitteita joudutaan uusimaan, jolloin näistä sekä muutosta aiheutuu kustannuksia arviolta noin 310 000 euroa. Lisäksi Hakuninmaan eläinlääkinnällinen rajatarkastusasema saatetaan joutua siirtämään alueen vähitellen muuttuessa asuinalueeksi.

Tieteellisen tutkimuksen erityiset tulostavoitteet ja viisi tieteellisen tutkimushankekokonaisuutta 2014 sekä LYNET – ruokaohjelma

- Kansallisesti merkittävät ja Suomea uhkaavat virustartunnat (4 hanketta)
- Eläinten terveydenhuolto ja hyvinvointi (5 hanketta)
- Eläinten bakteeri-infektiot, elintarvikevälikkeiset bakteerit, antibioottiresistenssi - vaikutus eläintuotantoon ja elintarviketurvallisuuteen (8 hanketta)
- Taudit luonnonvaraisissa ja tarhatusissa eläimissä sekä kaloissa ja ravuissa (3 hanketta)
- Kemiallinen elintarviketurvallisuus (5 hanketta)
- LYNET – ruokaohjelma

2.4 Ministeriön kannanottoa edellyttävät viraston ehdotukset

Liitteessä 4 on esitetty Eviran lisätarpeet TTS-kauteen liittyen.